

Nr. 242(302) Šeštadienis, 1946 m. gruodžio mėn. 14 d.

II metai

IS TEVYNES

- 1946. XII. 13. Vilniaus radijas praneša, kad visa Tarybinė Lietuva ruošiasi rinkimams į Aukščiausiąją Tarybą ir ryšium su tuo yra visame krašte iš partinio aktyvo sudarinėjami agitatorių kolektyvai. Kauno mieste geriausiai veikia 17 Lenino rajono agitacinis punktas. Tame rajone geriausia agitatorių kolektyvą turi odos ir galanterijos fabrikas ir gimnazija. Vilniaus mieste Aukščiausios Mūsų Mokyklos studentai taip pat ruošiasi rinkimams į Aukščiausiąją Tarybą. Provincijoje, Zagarės valsčiuje geriausia agitatorė yra komjaunuolė Bentušytė iš Zvalgaidių kaimo. Be to agitatoriai Pupelis ir Brazdžius lanką agitacijos tikslais pavienius kaimus. Zagarės miestelyje geriausias agitatorius esąs gimnazijos mokytojas Daubaras. Linkuvoje sėkmingai veikia agitatoriai Kopūstas ir Jokubaitytė. Biršų apskrityje. Talakonių valsčiaus valstybės Vaskas suorganizavęs raundoną gurcuolę, kuri pristadiusi valstybei 230 pūdų rugių. Kursėnų mieste tyje atidaryta speciali partinė mokykla, kuri ruošia partinį aktyvą. Viena architektų grupė baigė ruošti daug projektų, Tarybinės Lietuvos atstatymui. Šiandien Lietuvoje buvo nuo 4 iki 8 laipsnių šalčio. Laukiama giedraus oro pradžios.

IS PASAULIO

New Yorkas. BBC. XII. 13. 4 ministrai visiškai baigė svarstyti taikos sutartį su buvusiom vasalinėmis Vokietijos valstybėmis. Be to nutarta kiek galint greičiau paskirti Triesto gubernatorių. 4 ministrai nutarė:

1. Italija turės sumokėti 360 milijonų dolerių reparacijų. Netenka: a) Kolonijos Afrikoje, b) Dodekoneso salas. Jos priskiriamos, sulig 4 ministrai nutarimu Paryžiuje, Graikijai. Tos salas dabartiniu metu yra okupuotos Anglijos karinių pajėgų. c) Triesto ir d) kitų mažų provincijų Jugoslavijos ir Prancūzijos pasieniuose, kurios priskiriamos tom valstybėms. Draudžiama turėti bet kokią artileriją, raketinius ir kitus tolimo veikimo ginklus. Oro pajėgos galės turėti ne daugiau 200 naikintuvų bei žvalgybinių lėktuvų. Karo laivynas nedidesnis kaip 67 tūkst. BRT. Žemyno kariuomenė galės būti nedidesnė kaip 250 tūkst. vyrų.

2. Bulgarija turės mokėti 70 milijonų dolerių reparacijų, Teritorijos plotas lieka toks pats. Žemyno karinės pajėgos nedidesnės kaip 55 tūkst. vyrų. Oro pajėgos - 5200 ir karo laivynas - 3500 vyrų.

3. Rumunija turės sumokėti Sov. Sąjungai 300 milijonų dolerių reparacijų. Netenka Besarabijos, kuri priskiriama prie Sov. Sąjungos. Be to Rumunijai yra priskiriamos 7 vietovės iš Vengrijos teritorijos. Žemyno karinės pajėgos nustatytos nedidesnės kaip 120 tūkst. vyrų. Laivynas - 5 tūkst. vyrų ir oro pajėgos - 8 tūkst. vyrų.

4. Vengrija turės sumokėti 300 milijonų dolerių reparacijų. Netenka 7 vietovių, kurios priskiriamos Rumunijai. Negalės turėti jokio karo laivyno. Žemyno karinės pajėgos nedidesnės kaip 65 tūkst. vyrų. Oro pajėgos - 5 tūkst. vyrų.

5. Suomija taip pat turės sumokėti 300 milijonų dolerių reparacijų ir netenka Petsamo miesto ir sryties. Petsamos priskiriamas Sov. Sąjungai. Žemyno karinės pajėgos negalės turėti daugiau kaip 34 tūkst. vyrų ir oro pajėgos - 3 tūkst. vyrų. Karo laivynas - 4500 vyrų.

Karinės pajėgos iš Italijos anglai ir amerikiečiai turi atitraukti po 90 dienų, pastrašius taikos sutartį. Taip pat rusai iš Bulgarijos ir Suomijos atitraukia savo kariuomenę suėjus 90 dienų po taikos sutarties pastrašymo. Sov. Sąjungos karinės pajėgos Rumunijoje ir Vengrijoje lieka geležinkelinių linijų apsaugai, kuriomis jie palaiko ryšį su savo zona Austrijoje ir bus atitrauktos po pastrašymo taikos sutarties su Austrija.

Tehėranas. 1946.XII.13. Po Persijos autonominės Azerbeidžiano provincijos kapituliavimo, daugelis tos provincijos demokratų partijos vadovaujantį asmenų pabėgo į Sov. Sąjungą.

- Sov. Sąjungos pasiuntinys Tehėrane kreipėsi į Persijos vyriausybę su pasiūlymu paskelbti amnestiją visiems demokratų partijos nariams, kurie prisijungė Persijos centrinei vyriausybei.

- Vyriausios persų kariuomenės štabas paskelbė Azerbeidžiane išimties stovį.

- Kaip iš Azerbeidžiano pranešama didelė dalis provincijos gyventojų centrinės vyriausybės karinių pajėgų įvygiavimą sutiko palankiai.

New Yorkas. BBC.XII.13. Saugumo Taryba vis dar tebesprendžia Graikijos skundą, kuriame kaltinama Jugoslavija, Bulgarija ir Albanija už graikų sukilėlių rėmimą. Jugoslavijos atstovas pareiškė, kad šis kaltinimas esąs nepagrįstas ir nurodė: „Sukilimas Graikijoje vyksta todėl, kad ten yra reakcionieriška vyriausybė, kurios graikų tauta nenori.“

- Prancūzijos atstovas, 4 ministrų pasitarime, Couvare de Murville" (Jis atstovauja Prancūziją vietoje užsienį reikalų ministro Bidault) pareiškė, kad Prancūzija iš Austrijos nereikalauja jokių reparacijų, sudarant su ja taikos sutartį.

- UNO pilnatinis susirinkimui perdavus balsuoti pasiūlymą: atsaukti visoms UNO priklausantioms valstybėms savo diplomatinis atstovus iš Franko Ispanijos, už atsaukimą balsavo 34 valstybės prieš - 6. Prieš šį pasiūlymą balsavusios 6 valstybės yra iš Lotynų Amerikos.

Londonas. BBC.XII.13. Britų pasiuntinys, vykdant UNO pilnatinis susirinkimo nutarimą atsaukti diplomatinis pasiuntinius iš Franko Ispanijos, gavo įsakymą iš savo vyriausybės atleisti Ispaniją.

Haaga. 1946.XII.13. Olandijos ministro pirmininkas pareiškė, kad nors Olandija ir susilaikė nuo balsavimo, balsuojant dėl diplomatinis atstovų atsaukimo iš Ispanijos, bet vykdant UNO nutarimą ji taip pat atšauks savo atstovą.

Madridas 1946.XII.13. Ispanijos parlamentas, pareiškė protestą, dėl kišimosi svetimų valstybių į jų vidaus reikalus. Po to parlamentas pareiškė pasitikėjimą gen. Franko vyriausybei.

New Yorkas. BBC.XII.13. 4 ministrai savo pasitarimus baigė draugiškoje nuotaikoje.

- 4 ministrų pasitarimuose liko dar neišspręstas Triesto muitų klausimas.

- UNO Politinė Komisija priėmė nusiginklavimo planą, kurį paruošė tos komisijos pakomitėja. Priimtojo plano pagrindiniai punktai yra šie: 1. Nusiginklavimą prižiūri UNO Saugumo Taryba, 2. Atominiai ir kiti masinio naikinimo ginklai draudžiami. 3. Paruošti kontrolės sistema, kuri kontroliuotų nusiginklavimą. 4. Palaipsniui atitraukti karines pajėgas iš okupuotų valstybių ir svetimų (kad ir draugiškų) valstybių.

Parizius. 1946.XII.13. Naujai išrinktas Prancūzijos ministro pirmininkas Leon Blum pradėjo pasitarimus su politinėm Prancūzijos partijom dėl vyriausybės sudarymą. Be to jis pareiškė, kad mažą jau ryt vakare baigti naujojo ministrų kabineto sudarymą. Naujoji Prancūzijos vyriausybė savo pareigas pradės eiti tik sausio mėnesį.

- Visa Prancūzijos spauda sveikina Leon'o Blum'o išrinkimą.

Londonas. BBC.XII.13. Anglijos laivų statyklos statomi 464 naujai laivai viso 2 mil. BRT. Po karo Anglijos prekybos laivynas būturėjo tik 75% prieškarinio tonnažo. Šiuo metu Anglijos laivų statyklos kiekvieną dieną nuleidžia į vandenį po vieną laivą.

Maskva. 1946.XII.13. Manoma, kad generalisimas Stalinas į Maskvą grįš savo gimimo dienos proga 1946.XII.21.

Hamburgas 1946.XII.13. Hamburge vykstančiam teisme prieš buv. Ravensburgo moterų Z.lagerio prižiūrėtojus, viena buvusi kalinė iš Austrijos pareiškė, kad tame lageryje 1945 metų pradžioje per dieną mirdavo iki 50 kalinių.